

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Caesari
Avg. in Comicijs Augustæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Augsburg, 1535

VD16 C 4710

De Nvmero Et Vsv Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34184

itorum, perspicient aduersarios omisisse doctrinam de fide iustificante, & consolante pia corda. Videbunt etiam multa fingere aduersarios, de merito attritionis, de illa infinita enumeratione delictorum, de satisfactionibus, οὐτε γὰρ φασιμ, οὐτε οὐρανοῦ ἀπτόμενα, quæ ne ipsi quidem aduersarij satis explicare possunt.

DE NUMERO ET VSV

Sacramentorum.

IN XIII. articulo probant aduersarij, q̄ dicimus sacramenta non esse tantum notas professionis inter homines, ut quidam fingunt, sed magis esse signa & testimonia uoluntatis dei erga nos, per quæ mouet deus corda ad credendum. Sed hic iubent nos etiam septem sacramenta numerare. Nos sentimus præstandum esse, ne negligantur res & ceremoniæ in scripturis institutæ, quotscunq̄ sunt. Nec multum referre putamus, etiamsi docendi causa alij numerant aliter, si tamen recte conseruent res in scriptura traditas. Nec ueteres eodem modo numerauerunt.

Si sacramenta uocamus ritus, qui habet mandatum dei, & qui bus addita est promissio gratiæ, facile est iudicare quæ sint proprie sacramenta. Nam ritus ab hominibus instituti non erunt hoc modo proprie dicta sacramenta. Non est enim autoritatis humanæ, promittere gratiam. Quare signa sine mandato dei instituta, non sunt certa signa gratiæ, etiã si fortasse rudes docent, aut admonent aliquid. Vere igitur sunt sacramenta, Baptismus, Cœna domini, Absolutio, quæ est sacramentum pœnitentiæ. Nam hi ritus habent mandatũ dei, & promissionẽ gratiæ, quæ est propria noui testamenti. Certo enim debent statuere corda, cū baptizamur, cum uescimur corpore domini, cū absolui mur, q̄ uere ignoscat nobis deus propter Christum. Et corda simul per uerbum & ritum mouet deus, ut credant, & concipiant fidem, sicut ait Paulus, Fides ex auditu est. Sicut autem uerbum incurrit in aures, ut feriat cor

Sacramenta sint

*Verbum et Ritus
idem significat*

da, Ita ritus ipse incurrit in oculos, ut moueat corda. Idem effectus est uerbi & ritus, sicut præclare dictum est ab Augustino, Sacramentum esse uerbū uisibile, quia ritus oculis accipitur, & est quasi pictura uerbi, idem significans, quod uerbum. Quare idem est utriusq; effectus.

Confirmatio, & extrema unctio sunt ritus accepti a Patribus, quos ne ecclesia quidem tanquam necessarios ad salutem requirit, quia non habent mandatum dei. Propterea nō est inutile hos ritus discernere a superioribus, qui habent expressum mandatum dei, & claram promissionem gratiæ.

Sacerdotium intelligunt aduersarij non de ministerio uerbi & sacramentorum alijs porrigendorum, sed intelligunt de sacrificio, quasi oporteat esse in Nouo Testamento, sacerdotium simile Leuitico, quod pro populo sacrificet, & mereatur alijs remissionem peccatorum. Nos docemus sacrificium Christi morientis in cruce, satis fuisse pro peccatis totius mūdi, nec indigere præterea alijs sacrificijs, quasi illud nō satis fuerit pro peccatis nostris. Ideo iustificantur homines, non propter ulla reliqua sacrificia, sed propter illud unum Christi sacrificium, si credant illo sacrificio se redemptos esse. Ideo sacerdotes uocantur, non ad ulla sacrificia uelut in lege pro populo facienda, ut per ea mereantur populo remissionem peccatorum, sed uocantur ad docendum euangelium & sacramenta porrigenda populo. Nec habemus nos aliud sacerdotium, simile Leuitico, sicut satis docet Epistola ad Hebræos. Si autem ordo de ministerio uerbi intelligatur, non grauatim uocauerimus ordinem sacramentum. Nam ministerium uerbi habet mandatum dei, & habet magnificas promissiones, Roma. 1. Euangelium est potentia dei ad salutem omni credenti. Item Esa. 55. Verbum meum quod egredietur de ore meo, non reuertetur ad me uacuum, sed faciet quæcunq; uolui &c. Si ordo hoc modo intelligatur, neq; impositionem manuum uocare sacramentum grauemur. Habet enim ecclesia mandatum de constituendis ministri-

Rom. 1.
Esa. 55.

stris, quod gratissimum esse nobis debet, quod scimus Deum approbare ministerium illud, & adesse in ministerio. Ac prodest quantum fieri potest, ornare ministerium uerbi, omni genere laudis, aduersus fanaticos homines, qui somniant spiritum sanctum dari, non per uerbum, sed propter suas quasdam præparationes, si sedeant ociosi, taciti, in locis obscuris, expectantes illuminationem, quemadmodum olim *εὐθουσιασαί* docebant, & nunc docent Anabaptistæ.

Matrimonium non est primum institutum in nouo Testamento, sed statim initio creato genere humano. Habet autem mandatum Dei, habet & promissiones, non quidem proprie ad nouum Testamentum pertinentes, sed magis pertinentes ad uitam corporalem, quare si quis uolet sacramentum uocare, discernere tamē a prioribus illis debet, quæ proprie sunt signa noui Testamenti, & sunt testimonia gratiæ & remissionis peccatorum. Quod si Matrimonium propterea habebit appellationem sacramenti, quia habet mandatum Dei. Etiam alij status seu officia quæ habent mandatum Dei, poterunt uocari sacramenta, sicut Magistratus. Postremo, si omnes res annumerari sacramentis debent quæ habent mandatum Dei, & quibus sunt additæ promissiones, cur non addimus orationem quæ uerissime potest dici sacramentum. Habet enim & mandatum dei & promissiones plurimas. Et collocata inter sacramenta, quasi in illustriore loco, inuitat homines ad orandum. Possent hic numerari etiā Eleemosynæ, Item afflictiones, quæ & ipsæ sunt signa, quibus addidit Deus promissiones, sed omittamus ista. Nemo enim uir prudens de numero aut uocabulo magnopere rixabitur, si tamen illæ res retineantur, quæ habent mandatum Dei, & promissiones.

Illud magis est necessarium, intelligere quomodo sit utendum sacramentis. Hic damnamus totum populum Scholasticorum doctorum, qui docent, quod sacramenta non ponent iobicem, conferant gratiam ex opere operato, sine bono motu utentis. Hæc simplices

Iudaica opinio est, sentire, q̄ per ceremoniam iustificemur, sine
 bono motu cordis, hoc est, sine fide. Et tamen hæc impia & per-
 niciosa opinio, magna autoritate docetur, in toto regno Pontifi-
 cio. Paulus reclamationem & negat Abraham iustificatum esse circum-
 cisione, sed circumcisionem esse signum propositum ad exercen-
 dam fidem. Ita nos docemus, q̄ in usu sacramentorum, fides de-
 beat accedere, quæ credat illis promissionibus, & accipiat res pro-
 missas, quæ ibi in sacramento offeruntur. Et est ratio plana & fir-
 missima. Promissio est inutilis nisi fide accipiatur. At sacramenta
 sunt signa promissionum. Igitur in usu debet accedere fides, ut si
 quis utetur Cœna Domini, sic utatur, Quia id est sacramentum
 noui Testamenti, ut Christus clare dicit, Ideo statuat sibi offerri
 res promissas in nouo Testamento, scilicet gratuitam remissionem
 peccatorum. Et hanc rem fide accipiat, erigat pauidam consciens-
 tiam, & sentiat hæc testimonia, nō esse fallacia, sed tam certa, quā
 si Deus nouo miraculo de cœlo promitteret se uelle ignoscere.
 Quid autem prodesse illa miracula & promissiones, non cre-
 denti? Et loquimur hic de fide speciali quæ præsentī promissioni
 credit, non tantum quæ in genere credit Deum esse, sed quæ cre-
 dit offerri remissionem peccatorum. Hic usus sacramenti consola-
 tur pijs & pauidas mentes. Quantum autem in Ecclesia abusuū
 pepererit illa fanatica opinio, de opere operato sine bono motu
 utentis, nemo uerbis cōsequi potest. Hinc est illa infinita prophe-
 natio mystrarum, sed de hac infra dicemus. Neq; illa litera ex uete-
 ribus Scriptoribus proferri potest, q̄ patrocinetur hac in re Scho-
 lasticis. Imo contrarium ait Augustinus, q̄ fides sacramenti, non
 sacramentum iustificet. Et est nota Pauli sententia, Corde credi-
 tur ad iustitiam.

Articulum. 14. in quo dicimus, nemini nisi rite uocato cō-
 cedendam esse administrationem sacramentorum & uerbi in Ec-
 clesia, ita recipiunt, si tamen utamur ordinatione Canonica. Hæc

promissio

dere in hoc conuentu saepe testati sumus, nos summa uoluntate cupere conseruare politiam Ecclesiasticam, & gradus in Ecclesia factos etiam humana autoritate. Scimus enim bono & utili consilio a Patribus Ecclesiasticam disciplinam hoc modo, ut ueteres Canones describunt, constitutam esse, Sed Episcopi sacerdotes nostros aut cogunt hoc doctrinae genus quod confessi sumus abijcere ac damnare, aut noua & inaudita crudelitate miseros & innocentes occidunt. Hæ causæ impediunt quo minus agnoscant hos Episcopos, nostri sacerdotes. Ita seuitia Episcoporum in causa est, quare alicubi dissoluitur illa Canonica politia, quam nos magnopere cupiebamus cōseruare. Ipsi uiderint quomodo rationem deo reddituri sint, quod dissipant Ecclesiam. Nostræ conscientiaæ hac in re nihil habent periculi, quia cum sciamus confessionem nostram ueram, piam & catholicam esse, non debemus approbare seuitiam istorum, qui hanc doctrinam persequuntur. Et Ecclesiam esse scimus apud hos, qui uerbum dei recte docent, & recte administrant sacramenta, non apud illos, qui uerbum dei non solum edictis delere conantur, sed etiam recta & uera docentes trucidant, erga quos, etiam si quid contra Canones faciunt, tamē ipsi Canones mitiores sunt. Porro hic iterum uolumus testatum, nos libenter conseruatuos esse Ecclesiasticam & Canonicam politiam, si modo Episcopi desinant in nostras Ecclesias seuire. Hæc nostra uoluntas & coram Deo, & apud omnes gentes, ad omnem posteritatem excusabit nos, ne nobis imputari possit, quod Episcoporum autoritas labefactatur, ubi legerint atque audierint homines, nos iniustam seuitiam Episcoporum deprecantes, nihil æqui impetrare potuisse

DE TRADITIONIBVS HUMANIS IN ECCLESIA.